

ABONAMENTUL:

Pe un an . . . 24 Cor.
Pe o jum. de an 12 „
Pe trei luni . . . 6 „
Pentru România şi
străinătate:
Pe un an . . . 40 lei.
Pe o jum. de an 20 „

TELEFON N. 286

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ZIAR POLITIC NAȚIONAL.

REDAȚIA
ŞI ADMINISTRAȚIA
Târgul Inului Nr. 30

INSERATELE
se primesc la adminis-
trație. Prețul după tarif
și învoială.

Manuscrisele nu se în-
napoiesc.

Tisza împăciuitoarul.

Am trecut și peste faimosul expozeu al împăciuitoarului Tisza, rostit în cameră asupra tratativelor cu România. Noi știam dela început că ofertele, ce le face el pentru rezolvirea chestiunii, nu sunt suficiente spre a asigura existența neamului nostru și libera lui dezvoltare națională. Pentru asigurarea „concesiilor” ce dânsul le contemplant, nu a voit să dea nici o garanție, apoi aceste concesiuni nu sunt altceva, decât niște promisiuni palide, fără valoare și fără a însemna nici un pas înainte pe calea desrobirii noastre naționale.

Ori cât s'a silit Tisza să se a- rete loial și just față de naționalități, să recunoască că au drept la unele fărâmi, din expuneri iese la iveală pregnant ideea de stat național maghiar unitar. Ca un fir roș se observă tendința lui de-a amăgi poporul român și a-l duce pe ne-simțite în apele maghiarizării. Pe când cei mai mulți din semenii săi oligarhi și șovinisti n'au voit și nu voiesc se audă de chestiunea română, și l-au desaprobat și combătut cu vehemență pentru-că a stat de vorbă cu Românii, el, prim ministrul s'a arătat mai șiret, chipu mai just în aprecierile situației noastre. A recunoscut ici-colea, că suntem nedreptățiți, că avem motive să ne plângem pentru abuzurile ce ni se fac din partea guvernelor. Dar în loc să cerce a delătura relele prin măsuri juste și folositoare, cărora să le asigure garanția execuției și durabilității, ne pune în vedere unele îmbunătățiri efemere și platonice, pe cari nu numai urmașii săi în scaunul ministerial pot să le desconsidere, dar chiar și dânsul, miniștrii săi și slujbașii șovinisti.

Din dezvoltarea și explicarea unor chestii, cari le-a discutat cu comitetul nostru național se poate constata, că Tisza, ca și tovarășii săi, are în vedere poate în o depărtare oarecare de timp, asocierea noastră mai intimă cu maghiarismul, contopirea și asimilarea noastră totală cu nația lui Arpad, nu numai politicește, ci și pe terenul cultural și social. Acest scop l-a urmărit toată acțiunea de pace.

N'avem decât să remarcăm că-

teva directive, date de Tisza în detaliile expunerilor sale și ne vom convinge de acest adevăr.

Cel dintăiu caz e cu numirea de funcționari români în ținuturile locuite de Români. La aceasta pretenție justă a comitetului Tisza a declarat dela început că e contra, spunând, că nu vrea să strice unitatea serviciului administrativ maghiar prin crearea unui corp de funcționari nemaghiari. Cu alte cuvinte, în Ungaria nu pot fi numiți decât funcționari unguri și maghiarizați, ca să nu se strice unitatea.

O altă chestiune de discuție a fost existența partidului național român. La insistența nestrămutată a comitetului național, Tisza și-a dat învoirea să ființeze mai departe partidul național român, dar în declarația ce a făcut-o în privința aceasta se grăbește a spune, că consideră ca o greșală fatală existența unui astfel de partid și formarea lui este un lucru greșit și regretabil.

Acest principiu al lui Tisza ne arată și el menținerea ideii statului național maghiar și dorința de-a ne contopi politicește cu partidele maghiare.

Dar tendința panmaghiarismului a scos-o la iveală Tisza mai ales în privința admiterii limbii române în viața publică. Se admite, ca părțile române cari nu știu ungurește, la desbaterile orale să se poată folosi de limba lor maternă, dar încolo tot procedul merge ungurește. În comune și județe se mențin neschimbate dispozițiile de acum referitoare la limba protocolară și asemenea are să fie observată la judecătoria starea legală de azi. Hotărârile la părți să dau numai în limba maghiară, de frică ca nu cumva să pătrundă și limba română în sanctuarul justiției maghiare. Aceasta praxă s'a validat până acum, și în acest punct nu se face în esență nici o concesie.

Pe terenul școlar și bisericesc Tisza e tot atât de restrins în concesiile sale. Școalele noastre populare sunt impiedecate în progresul lor general prin forțarea limbii maghiare. Comitetul a cerut modificarea dispozițiilor oneroase ale legii lui Apponyi. Tisza și guvernul însă nu s-au învoit să schimbe legea

și astfel școalele noastre vor fi silită a se lupta și pe mai departe cu toate greutățile de până acum. Drept mângâiere Tisza a promis, că în anumite împrejurări guvernul va căuta să fie cu mai mare bunăvoință față de limba română în școale și față de alte chestiuni, cari privesc școala română. Aceste însă sunt promisiuni fără valoare, ceea ce se dovedește cu sentimentul contrar școalelor medii române, de care e stăpânt guvernul și pe care l-a desvâlit Tisza în declarațiile sale vorbind despre gimnaziul din Brad. Tisza a spus, că atât el, cât și ministrul de culte nu s'ar bucura dacă s'ar spori școalele medii nemaghiare. Ei cred, că aceasta este o acțiune politică-culturală greșită și ar fi mai cu scop dacă Românii ar accepta organizația școalelor medii maghiare. Cu alte cuvinte, să îndreptăm școalele noastre pe calea maghiarizării. Halal de astfel de împăciuitoari...

Și așa mai departe, Tisza împăciuitoarul ne pune în perspectivă slabe nădejdi chiar atunci când voiește să ne câștige. Spune, că după părerea dânsului, nu poate fi vorba ca autonomia bisericii noastre gr. cat. să se organizeze separat. Sunt nesigure și declarațiile privitoare la restituirea parohiilor române anexate la Hajdudorog etc. În general promisiunile lui Tisza, chiar dacă s'ar realiza, nu pot să introducă nimic nou și favorabil în viața noastră publică națională. Prin ele am răămănea tot în situația, în care ne aflăm azi. Se pare că Tisza a ținut de naivi pe fruntașii noștri naționali, sperând că-i va ademeni cu niște cuvinte dulci, dar fără te-meiur spre a intra în capcana maghiarismului.

Aceasta e cauza, că toată suflarea românească de pretotindenea aprobă respingerea pactului de către conducătorii noștri intruniți la Budapesta.

Chestiunea română nu se poate rezolvi cu promisiuni sece și cu măsurile false, cum cred matadorii sistemului oligarhic de azi. Va veni rezolvirea, căci trebuie să vină, dar cu un alt sistem de guvernament și cu alți oameni.

Criză parlamentară în Austria. Din Viena se anunță, că în urma eşării acțiunii de împăcare între Cehi și Germani situațiunea politică internă a devenit foarte serioasă. Isbucnirea unei crize ministeriale este inevitabilă. Parlamentul, care se va întruni din nou la 3 Martie nu va fi capabil să continue lucrările, din această cauza guvernul va dimisiona.

Mandatul de deputat al cercului Lugoj — scrie »Drapelul« — devine vacant în urma numirii deputatului de până acum Alex. Plósz membru pe viață al Casei Magnaților. Actul abdicerei încă nu s'a notificat comitetului central comitatens, care în baza legii este dator a publica alegerea nouă în termen de 14—24 zile dela notificarea abdicerei prin prezidentul die tel. Aceasta notificare — precum aflăm — se adastă în zilele acestea, așa că alegerea nouă va avea probabil loc între 10 și 20 Martie n. Se vorbește deja de mai multe candidaturi, dar nu s'a luat încă din nici o parte o hotărâre definitivă. În zilele aceste se vor întruni și fruntașii partidului național român din cerc spre a lua măsurile de trebuință. N'avem încă listele de alegători înaintea noastră, dar din parte în măsură a cunoaște situația ni se comunică, că listele valabile pro 1914 conțin 5111 alegători (în 52 comune rurale, cari împreună cu Lugojul formează cercul) cari cuprind cam 2400 voturi românești (din cari pe baza experiențelor de până acum cam la 1600 poate conta partidul național). Restul voturilor sunt Maghiari și Nemci. Condițiile necondiționat aderentii ai guvernului, iar din Maghiari cam 1200 sunt aderentii ai kosuthiștilor. Intre asemenea împrejurări în ap. cel. na. v.g. combinațiuni. Fîind însă timpul scurt trebuie în curând să se lămurească situația Alegătorii noștri fac bine dacă nu iau nici un angajament, e ast-apta cuvântul autorizat și conducerei comitatense de partid.

Alegerea de deputat în Abrud. Prin moartea deputatului Rosenberg a devenit vacant mandatul circumscripției Abrudului. Alegerea s'a fixat pe 6 Martie c. și singurul candidat e Lonyay István cu programul partidului munci. Circumscripția e făcută de așa, încât deși Abrudul e în creșterea manșilor Apusenii, în o mare de Români, alegătorii români nu se pot valida.

Așa la e noi, în »liberala« Ungariei

Bomba dela Dobrițin.

Atentatorii nu sunt Români ci Ruteni.

Pare-că furia gazetarilor pericunați din Budapesta, cari au atribuit în primul moment atentatul din Dobrițin Românilor, s'a mai domolit. Cu toate ca și astăzi mai găsim voci de presă maghiare, cari prezintă pe Românii ca autorii murali ai atentatului, cu deosebire arhișoviniștii clujană „Az Ujság”, aflăm deja în presa maghiară numeroase păreri, cari înclină spre credința, că atentatul nu poate fi decât opera fanaticilor ruși și că este în legătură stricată cu procesul Rutenilor ce se judecă chiar acum în Sighetul Marmășiei.

Pe noi, precum am declarat și eri, puțin ne emoționează atacurile bătăreane ale presei șoviniste, căci de ani de zile suntem obicinuți a ne vedea susținuți și denunțați deoseori era vorba despre „atentate” în contra ideii de stat maghiar. Am trecut la ordinea zilei peste aceste isbucniri pătimase, precum trecem și acum. Ținem însă să fixăm câteva momente din mentalitatea ziaristilor maghiari, căci ar fi păcă, diu punct de vedere patologic, ca să nu reținem aceste prețioase dovezi despre modul cum nu judecă „frații” noștri maghiari.

Von lua un singur caz Ziul „Bud Hirlep”, după ce constatăm că în primul moment orice om este dispus să creadă că autorul norii al atentatului trebuie cău at intru „valahi”, face următoarea structură — spiri uală:

»Grozăvenia atentatului, făcut cu inimă rece și furie infernală, se potrivește la »ține m-tyec« cel valah, al cărui amintire atâr de grozăvie și n-amai pomente să păstrează istoria maghiară. Și cu toate acestea atențiunea, cu care sunt pândiți autorii acestei fapte, se împărășie involuntar și pășind una din urme pornește pe cealaltă. Cercetările au scos și până acum la iveală, că din Bucovina s'a trimis mașina infernală spre mîna rusească, despre care știm că de departe ajunge. Modul cum a lăsat atentatorul este mijlocul de procedere cunoscut al nihilistilor ruși. Valahul sfășie femeii rămase fără scut și copii, aprinde case și jefuește casele părăsite. Dar mașina infernală

44 de zile în Bulgaria.

Etropol

de Mihail Sadoveanu.

Dela Miscova trecem înaintea la Etropol, într-o încântătoare regiune a Balcanilor. După trudnice zile de marșuri lungi, ajungem în sfârșit în inima Bulgariei, în chelle munților, în defileuri inexpugnabile. Dacă punem stăpânire pe trecătoarea Zlatiței, după ce armata de vest a ocupat Orhanla cu celelalte pasuri ale munților, o jumătate din țara inamicului și Sofia sunt în deplina noastră stăpânire. Bazele de comitați semnalate de cavalerie s'au tras pe înălțimi. Prizonierii liberați trec la vetre. Toți spun un singur lucru, armata Bulgariei, obosită și sletă, nu mai poate lupta. Sărbii, în cureajă de acțiunea noastră, li războesc și-i bat pretutindeni. Triști, sdrențuți, privesc armata străină în țara lor și par a nu avea altă dorință decât să ajungă odată la cămin și la odihnă. Se duc prin pulbera fierbinte, printru căsuțele tăcute acoperite cu olane: aproape la fiecare poartă flutură o pânză cernită și o femeie plânge în umbra zidului un mort iubit... Cei mai mulți vorbesc cu ură de Danev și de Rege și ne încredințază că o revoluție mare va săngera din nou Bulgaria, după retragerea oștilor noastre. În partea aceasta a țării nu mai

suferim de sete. Ape sticlesc la tot pasul; suvoae poartă mori la cotiturile drumurilor. Munții cel mari ai bătrânilor Balcani se ridică în cer, aproape; dar până a ajunge la ei trecem prin pasuri înguste și pe sub cizniri mărunte ce par mai mult niște gheme de munți, printru care pasc turme de oi și capre și sună poetic tângeli.

Ajunși la Etropol, divizia întreagă poposește într-o poiană largă, și aventuristul urcă înalte, pe înălțimi. Focurile de bivouac se aprind ca de obicei, și, când vine seara, tabăra are o înfățișare fantastică, cu mîile de flăcări, cu furnicarea oștenilor, cu fumurile luminoase. Un murmur greu sună în tot cuprinsul și o viață nouă și aprigă se frământă în singurătatea locurilor unde altădată cu zeci, de ani încoace, au mai sunat chemări de războiu și-au pierit luptându-se oameni. Privit din munte, de la solitara mănăstire a Troiței, bivouacul pare noaptea un vis ciudat, cu fantomele trecutului și ale morții deodată deșteptate. Târziu se alină zvonul, flacăra trudei adorm pe pajlătea pietroasă, și adiere vine din vâgăunile munților cu zvonul nedeslușit al apelor care cad, murmură și se frământă din veșnicul trecut...

Târziu, noaptea, stam încă treaz, pe când tabăra dormea, și mă gândeam la țara așa de depărtată, la ai mei, — apoi la drumul străbătut într'un marș viforos și la camarazii mei

cari înfășurți erau aproape de implinirea datoriei. Dormeau toți în juru-mi, adormiți de trudă, și visau toți căminurile părăsite, ogoarele nesecerate, nevoile nelimpacate... Toți până în această clipă, ca și mine, poate nu cugetaseră la cele lăstate; nimeni nu privea în urmă, căci puterea întreagă a fiintei noastre ne purtase înaintea, numai înainte. Dar acum, din zvonurile soșite, se părea că campania se apropie de sfârșit și Bulgaria, biruită, își p'eaacă fruntea cu tristete și cu resemnare. Într'un cort, în apropiere, auzeam șoapte. Mă ridicai, mă apropiai ascultând. Negresit, despre aceasta vorbeau doi cari ru aveau samu.

»Oare avem să mai stăm mult? ce zici tu, Dumitrașcule?»

— Apoi se vede că tot mai avem a sta, răspundea o voce moale. Până ce nu s'or potoli toți și nu s'a iscali pacea, nu vedem noi casele noastre... Pe urmă, se poate ca la urma urmei să se borzuluiască bulgarii și s'avem de furcă cu dânsii...

— Ascultă Dumitrașcule, răspunse hotărât cel întâiu, și eu cred că fără de asta nu se poate. Războiul război și trebuie să curgă sânge... Dar nu știu de ce mi-a venit așa azi un dor de acasă...

Cel doi necunoscuți vorbitori tăcură deodată: ca și cum amândoi căzuseră într-o prăpastie a gândurilor. Stătu mult lângă cort, în tăcere, și simțeam cum mi se strânge în piept in-

ma. Parcă-i vedeam: nu dormeau stăteu cu ochii deschiși; și parcă de pretutindeni din liniștea din juru-mi, mă impresura o simțire de suferință nelămurită. Focurile de gâteje mureau printre corturi; nu susur de apă venea de departe; pe urmă mi se păru că acest zvon slab continuește și porni undeva, în umbră, o melodie dulce și încoșă de trîșcă... Suna ca la noi, în munții Neamțului și ai Sucevii. — dar era așa de stranie, așa de tristă, — părea o amintire din vremuri vechi și bune.

Surul oraș turcesc, cu luminile stânse, se ridica aproape. Era mut și funebru; părea un întințim... îl văzusem la lumina zilei, cu ulițele lui înguste, întortochiate și murdare, cu prăvăliile le sârăcăcioase, cu negustorii tăcuți și întunecoși privindu-ne din praguri Ferestre cu zăbrele, cerdacuri la rândul al dolie, eșite deasupra ulițelor, cismele de piatră ridicate de vechii stăpâni, — toate amintea trecutul și gloria sultanilor de odinioară. Cetățenii voinici, scunzi și păroși beau, c'o prefăcută nepăsare poate, cafele în felegene fără toartă, stând pe scăunase înaintea cafenelelor joase. Unii priveau la noi c'un fel de mânie și îndârjire; alții se făceau că nu ne bagă în seamă și-și urmau sfatul tainic și politicele incurcate. Femei, pășind prin mazăgă cu tălpi de lemn în picioare, aduceau la pităria publică pânile crude, înșirate pe scăduțele și acoperite cu peșchiruri. Iși

asteptau tăcute rândul, în stralele lor mohorâte, ne priveau triste, cu ochii lor negri, melancolice și disgrațioase. Câte un rînit, întors din vâltoarea războiului, trecea printr'o dără de lumină în uniformă roșcată și zdrențuită. Il adresa câteva cuvinte în limba lui un oșier de-al nostru; el răspundea încet fără să salute, și rămănea locului mohorât ca și vechiul și tristul orășel...

În târgul de sus am văzut gospodării închise cu ziduri, ca niște cetăți. Un păruu lute și limpede de munte trece pe marginea străzii, scaldă temelile de granit, intră pe sub bolți în ogrăzi, ese și aleargă la vale... Fiește prăfuite, porți înalte, vinete, — singurătate. În fața dușmanului târgoviciu au tras zăvarele grele, și un cărturar al mahalei a compus pentru împăjurare placarde îngrijit caligrafiate în franțuzește. Omul a împărțit fără îndoială cu mînrie aceste foi menite să îndepărteze pe necivilizați năvălitori... *Entrez interdit!* a scris el mare, cu mai multe puncte de exclamație. Intrarea e oprită! Și pe alocuri acest ciudat fiolog a căutat, tot în limba lui Voltaire, să lămurească de ce intrarea e așa de oprită: *parsk nus avon donez pain et fromaj et ne avon rien...* Adănc încredințați de puterea acestor cuvinte, gospodarii stăteau tupilați în cetățu, și pașii noștri sunau pe caldarâm ca în singurătate. Numai păruul din munte susura pe lângă noi și avea scilpuri vesele de răs...

este o specialitate rusească. Să nu uităm, că în Sighetul Marmăției procurorul statului maghiar și a rostit astăzi rechizitoriul în contra Rutenilor schizmatici. Să nu uităm că astăzi întreaga Rusie urmărește cu atențiune încordată ultima fază a acestui proces! etc. etc.

Ce noroc au bieții Români — după mentalitatea lui „B. Hirlap“, — că e tocmai la ordinea zilei procesul Rutenilor, căci altfel numai ei ar putea fi autorii celui de-al treilea atentat. Și ce noroc mai au tot bieții Români cu „istoria maghiară“, în care se spune că „Valahul“ nu lucră cu mașine infernale — căci aceasta e o „specialitate rusească“ — căci Valahul „sfășie numai femei ră mase fără scut, copii nevinovați, aprinde case și jefuește castele părăsite“!!!

Îți stă mîntea în loc, când cești astfel de infamii într-unul din cele mai de căpetenie organe maghiare, cari stau aproape de marele împăciuitor Tisza, și când știi, că nu se mișcă nici un procuror ca să pună la rezon pe un atare scriitor descreeat!

Fără voie ne punem întrebarea, cum mai poate vorbi un Tisza despre crearea unei atmosfere de „înțelegere și încredere reciprocă“ între Români și Maghiari, când însăși organele de căpetenie maghiare vin să distrugă zilnic ab ovo germenele și premisele unui început de încredere și înțelegere...

Amănunte asupra atentatului.

Precum se știe trimiteră mașinii infernale din Cernăuți a fost precedată de o scrisoare primită de episcopul Miklossy Sămbătă. Iată conținutul acestei scrisori.

Cernăuți Bucovina Steingasse 129

Excelență,

Am onoare să pun prin prezenta la dispozițiunea Dv. 100 coroane și să vă rog a o folosi pentru biserică, ori pentru săraci, după cum veți crede de cuviință.

Tot odată vă rog să binevoiți a pomeni în biserică, atunci când va fi posibil, pe iubiții noștri morți Joan, Tereza și Maria.

Totodată om onoare a vă trimite pentru uzul personal o piele de panteră, iar pentru biserică un felinar de argint aurit.

Binecuvântați Excelență cu viață îndelungată și servitoarea originară din Careii-Mari, Ana Kovács.

Scrisoarea este plină de greșeli și într-o limbă, care trădează că scriitorul nu este ungar.

Cercetările făcute de poliția din Careii-Mari au constatat până acum că în Careii-Mari se află trei servitoare, cari au numele Ana Kovács. Cercetările continuă.

Convorbire cu episcopul Miklossy.

Correspondentul din Dobrițin al Agenției telegrafice ungare, a vorbit cu episcopul Ștefan Miklossy asupra atentatului și a anchetei, comunicându-i că

ancheta a stabilit, că ar fi vorba de un atentat din partea românilor.

Episcopul, care și-a păstrat calmul, a declarat următoarele:

Nu acuz pe nimeni, nu bănuiesc pe nimeni, nu sunt în stare să găsesc cauzele acestui atentat și nici explicația nu o cunosc.

Am fost cuprins întotdeauna de cea mai mare dragoste față de credincioșii mei, de orice limbă ar fi fost această, nu am făcut nici un rău nimănui și nu pot crede, că vreunul din credincioșii mei ar fi vinovat de această nenorocire.

Știam, că pachetul va sosit. În momentul, când a sosit, eu am intrat în cabinetul meu de lucru, pe când secretarul desfăcea pachetul. După câteva minute ușa se deschise și intră arhivarul Krisko, acoperit de sânge.

La întrebarea mea: »Ce s'a întâmplat el răspunse: «Un lucru groznic; d. vicar și d. secretar au fost omorâți de explozie», — apoi bietul om a căzut leșinat.

Episcopul a refuzat să facă aprecieri. El este găzduit de preotul catolic din Dobrițin.

Alte păreri.

Fișpanul Dobriținului întrebat asupra autorilor atentatului a declarat următoarele:

»Severitatea cea mare, cu care s'a procedat în procesul cu Rutenii, a arătat cercurilor pravoslavnice, că nu și mai pot face acum mendrele ca în trecut. Cu toate acestea nu țin eschis, ca la acest atentat să fi participat atât Români cât și Ruteni«. Detectivul Dulickovici, faimosul martor în procesul Rutenilor, care a fost chemat la Dobrițin, este de părere, că cercurile pravoslavnice rutene au comis atentatul.

»A sosit cadoul din Cernăuți«

Studentul în drepturi Dávid Miklos, unul din cei răniți, a făcut judeului de investigație următoarea depozitie:

Cu câteva minute înainte de orele 10 m-am dus cu d-l advocat Csath în biroul episcopesc, unde se aflau vicarul laszkovici, secretarul Slepkovszky, și reotul Krisko și scriitorul Bibon. Portarul aduse în birou un pachet, la vederea căruia vicarul a exclamat:

Iată a sosit cadoul din Cernăuți! Secretarul Slepkovszky a intrat după aceea la d-l episcop, care a și venit pentru o minută în birou, dar a eșit îndată spunând, că trebuie să telefoneze la Nyiregyháza. Pachetul a fost așezat apoi pe masa cea mare iar d-l vicar și secretar au început să-l desfășe. D-l advocat ocupase loc pe divan, eu deasemenea așteptând să vedem cadoul. Desfășcându-se pânza pachetului, a eșit la iveală o piele de leopard. Voind să trimită afară pânza și sparga, m-au trimis să chem servitorul. Am eșit și l am chemat pe servitorul. Când să intrăm în entreele biroului am simțit o presiune grozavă și am căzut la pământ în nesimțire..

Pe urma atentatorilor.

Detectivii lucră cu mare zor pentru a da de urma atentatorilor. O telegramă din Cernăuți spune, că funcționarul dela posta din Cernăuți își aduce aminte de persoana, care a dat pachetul cu bomba infernală la postă. Detectivii sunt în urma acelei persoane suspecte.

O altă telegramă din Cernăuți spune, că străinii suspecti, cari au pe trecut în 19 Februarie la Cernăuți, au părăsit a doua zi orașul.

Din Dobrițin vine știrea, că Sămbăta trecută a petrecut în Dobrițin o Rusoaică, de origine din Kiev, care părea foarte nervoasă. După atentat ea ar fi dispărut. Comparându-se scrisoarea ei de pe coala de anunțare din otelul, în care a descins, cu scrisoarea ficției »Ana Kovács« s'ar fi constatat o mare asemănare.

Andrassy despre tratativele contelui Tisza.

Ultimul număr al ziarului „L'Indépendance Belge“, ce apare la Bruxelles cuprinde un lung interviu ce Andrassy a acordat celui ziar în privința chestiunii naționalităților.

Fostul ministru de interne se declară contra tratativelor de împăcare româno maghiară pentru două motive: întâi »s'ar creta în privilegiu deosebit românilor«, și al doilea »convrbiturile guvernului sunt cu atât mai periculoase, cu cât combăte influența unui număr considerabil de români cari pretind că nu trebuie să formeze o naționalitate aparte, ci să fie cuprinși în națiunea maghiară«.

Acuză pe contele Tisza că »a oprit elanul națiunii maghiare către democrație« și că întotdeauna a dat dovadă de »miopie legendară« față de adevăratele nevoi ale Ungariei. Chiar dacă s'ar acorda ceva românilor — spune Andrassy — »violențele și corupția vor atârna mereu asupra lor ca sabia lui Damocles«, chestiunea tuturilor naționalităților nerezolvându-se decât prin »progresul democrației care va pune capăt violențelor și corupției guvernamentale«.

»Trebuie a se ocupa în mod foarte activ de a micșora pericolul chestiunii naționalităților, dar nu se va putea a-junge decât printr-o politică, care menținând în modul cel mai riguros punctul de vedere al guvernului și salvând unitatea națională a rassei maghiare și a caracterului național de stat, se va baza pe libertatea poporului și respectul dreptului, nu pe un sistem de tranzacții și privilegii«.

Cu această declarație se încheie interviul ce fostul ministru de interne al Ungariei l-a acordat marelui ziar din Bruxelles.

Ziaristul care l-a interviuivat declară că deși Andrassy i-a făcut declarații categorice afirmând că nu există nici o chestiune a naționalităților în afară de ideea statului unitar maghiar, s'a convins mai mult că ori când există în Ungaria o chestie a emancipării naționalităților.

De bună seamă că aceste declarații nu conetivă o nouă tate pentru nimeni. Este însă încă un prilej de a se vedea că sub democratismul ce se așează chiar în străinătate se ascunde aceiași tendință de înfrângere și ingenuchiare a naționalităților manifestată de întreaga oligarhie, care conduce destinele Ungariei și poporului maghiar.

Chestia tratativelor româno-maghiare în cameră.

Din surșă guvernamentală se comunică, că presidiul camerei a dispus tipărirea în broșură separată a discursului contelui Tisza pentru a fi distribuit între membrii camerei. S'a mai hotărât ca la desbaterea acestui discurs să se observe aceleași reguli parlamentare ca la orice alte chestiuni puse la ordinea zilei. Desbaterea va ținea probabil mai multe zile, fiindcă pe lângă șefii partidelor opoziționale vor lua cuvântul mai mulți membrii ai partidului muncii precum și deputații naționaliști români și slovaci.

Procesul Rutenilor.

Din Sighet se mai scriu următoarele despre procesul Rutenilor:

Procurorul Dr. Illés și-a continuat și ieri rechizitoriul. El împarte în două grupuri pe acuzați. Acuzații din un grup sunt învinovați cu agitație și îndemn la răzcoală, iar ceilalți numai cu agitație. Azi își încep pledoarele apărătorii. Sentința se va pronunța abia la începutul săptămânii viitoare.

Alegerile parlamentare în România.

La alegerea colegiului II de Senat au reușit 46 liberalii și doi opoziționali. Intre cei aleși sunt senatorii C. F. Robescu, Dr. Bucliu, Dr. Stoicescu, Colonel Lambru, Gr. Duca, N. Gh. Dumitrescu, Al. Constantinescu, V. Vasiliu, Th. Budugan, Leonte Moldovan, Gh. Cavadia, T. Constantinescu, G. Mumaiu, I. G. Păunescu, Gh. P. Malaxa, Vasile Morțun, I. Stavri Brătian, Dr. N. Crivăț, D. Antoniu, G. Vântu, C. Bumbulescu, V. Atanasovici, Dr. Possa, I. Botez, T. Babescu, I. D. Bocușanu, Gh. D. Iorgulescu, Al. Maxim, C. Ionescu, Al. Lănaru, Al. Mișu, Sc. Orăscu, N. D. Chirulescu, C. Dimopol, G. A. Antonescu, Gh. B. Bucliu, C. G. Ionescu, V. Lovinescu, I. Demetriade, etc.

Dintre opoziționali au fost aleși R. Ivănescu conservator și Toma Cărmărescu cons. democrat. La Iași d-l Al. Bădărău a ajuns în balotaj.

Presa străină și politica externă a României.

Ziarul „L'Indépendance Belge“ publică următoarele despre recenta vizită a d-lor Venizelos și Pasici la București:

»S'a făcut la București d-lui Pasici, primul ministru al Serbiei, aceiași primire călduroasă ca și d-lui Venizelos, primul ministru grec, făcându-se să se confirme din ce în ce că alianța greco-sârbă-română este definitiv stabilită. Această impresie este cu atât mai mare cu cât la Atena și Belgrad, nu se acordă decât o slabă încredere declarațiilor pacifiste oficiale făcute la Constantinopol și Sofia, rămânând convingerea că oamenii de stat turci și bulgari, caută a creia o diversitate din dificultățile interioare, căutând o nouă aventură în afară. — Convingerea aceasta e mărită de informațiile relative la înarmările turco-bulgare, cu toate declarațiile de pace făcute, cari în realitate nu sunt inspirate decât de dorința de a căpăta împrumutul, de care au nevoie pentru un nou război«.

»Viena și Budapesta sunt foarte preocupate de înțelegerea greco-sârbă-română și regretă acum, evoluția României în afară de influența directă a Austro-Ungariei. Un ziar unguresc a publicat un interviu cu d-l General Coandă, fost ministru de război al României, care a declarat că d-l Venizelos a venit la București pentru a iscăli tratatul de alianță între România, Grecia și Serbia, propus încă din luna August. Generalul Coandă ar fi adăugat, că tratatul de alianță care leagă România și Serbia are de scop de a alimenta mai viguros aspirațiile respective ale celor două țări în Ungaria, partea Ungariei locuită de români, fiind considerată ca o țară românească, care trebuie să fie liberată de sub jugul unguresc«.

Trebuie să se știe în ce măsură aceste declarații sunt adevărate, dar e sigur — și noi am insistat de multe ori aci — că forța lucrurilor trebuie să îndrepte România spre a-și concentra atenția sa asupra regiunilor Ungariei locuite de populațiunii românești

cari sunt ținute într-o strînsă tutelă de Ungaria.

»Deșteptarea națională a României și a poporului român se îndreaptă în mod logic într'acolo«.

Scrisori din Paris.

Partidul radical și apropiatele alegeri.

Peste două luni Franța va fi în plină agitație electorală. Toate partidele încep a-și expune planurile de luptă, a-și desvolta și explica programele. De câți-va ani partidele reacționare prin campania ce au dus-o contra democrației și republicii, au creat o atmosferă puțin favorabilă parlamentarismului republican. Partidele monarchice: regalității și imperialității mărturisesc fățiș că Franța este în așteptarea unei crize, de regim. De aceea alegerile ce se apropie promit a fi foarte agitate.

Partidul care a deschis cu mai multă împetozitate lupta electorală, este partidul radical — singurul mare partid de guvernământ organizat în întreaga țară și care repudiază orice altaj reacționar.

Partidul radical este acela care a luptat pe barloadele Parisului în 1848 pentru libertate și dreptate, este acela care a dus lupta înverșunată contra imperiului lui Napoleon III, este acela care cu Ferry, Gambeta, Clemenceau etc. a luptat cu mare energie în primele decenii ale actualiei republicii, pentru a anihila forțele trecutului, cari multă vreme au amenințat fățiș noul regim.

Partidul radical creia de marile nevoi sociale ale poporului francez voeste a continua — prin reforme pașnice — opera marelui revoluții dela 1789, realizând și în domeniul social libertatea și egalitatea. Inegalitățile sociale pe cari revoluțiunii din 1789 n-au fost atât de puternici pentru a le înfrânge, partidul radical voeste a le îndepărta pentru totdeauna, pentru ca Franța să-și continue evoluția și misiunea sa istorică, fără a mai trece prin zile de sânge și teroare, ca cele dintre 1789—1793.

Prin criticismul social al Franței de azi și prin programul său maxim de reforme sociale, partidul radical se apropie de extrema stângă, de partidul socialist. Deși este contra plutocrației și monopolurilor financiare și deși protestează contra exploatarei clasei muncitoare, nu acceptă nici proprietatea colectivă, nici teoria luptei de clasă proclamate de socialiști.

Partidul radical voeste ca în actuala alcătuire socială să realizeze toate reformele reclamate pentru buna stare morală și intelectuală a imensei populații dela țară și din orașe.

Programul minim pe care partidul radical l-a ales pentru alegerile apropiate cuprinde: desvolțarea operii învățământului laic; restabilirea serviciului militar de doi ani; impozitul de venit și asupra capitalului; reforme sociale.

Partidul radical nu e contra creștinii și a bisericii catolice. Politica sa anticlericală a fost inaugurată din cauza puternicei organizațiuni politice ce constituie căpeteniile bisericii catolice, organizațiune pusă totdeauna în slujba partidelor antirepublicane. Neexistând monopolul învățământului de stat, preoții conduc multe școli în care se propagă adesea idei dușmane republicii. Separarea bisericii de stat n'a făcut decât să înăsprescă intransigența căpeteniilor bisericești. De aceea partidul radical voeste a desvolta învățământul laic și a controla minuțios activitatea școlilor clericale. Despre monopolul învățământului nu vorbește decât ca de o eventualitate îndepărtată.

Proclamând o politică de amicitie și de relațiuni cordiale cu toate popoarele, partidul radical nu neglijează apărarea națională. Însă înțelege a face numai sacrificiile necesare. Reforma militară care a stabilit trei ani în armată nu constituie adevăratul sacrificiu. Muți generali republicani au criticat-o. Din cauza efectivismului mărit au trebuit să se clădească în pripă multe cazărmi și nerespectându-se regulile igienice s'a dat naștere la epidemii, cari s'au lătinat mai în toate corpurile de armată din estul și sudul Franței. Neputându-se măsura cu armata activă și rezerva pe care Germania ar putea s'o trimescă asupra Franței în caz de război eventual, partidul radical voeste mai întâi a restabili doi ani în armată pentru a micșora sarcinile bugetare, și apoi a organiza regimul milițiilor naționale, regimul națiunii armate. Conduși de aceeași spirit de măsură și de dreptate radicalii voesc ca sarcinile mereu crescânde ale statului să fie suportate mai în largă măsură de acumulatorii enormelor capitaluri. Actualul regim de impozite s'a alcătuit acum mai bine o sută de ani, când bogăția Franței consta în produsul solului. Azi bogățiile industriale, comerciale și financiare întrec cu mult pe ale pământului. Impo-

Honul nostru. Nu s'a putut să nu intrăm într'un chichion!

— Dar ce-a fost frate? cum s'a întâmplat? întrebau voci somnorase de ofițeri în preajma mea.

Casa cu pricina nu era departe; glasul disperat al femeii nenorocite mă călăuzea. Când ajunsei acolo un jandarm al pretorului și începu să facă cercetarea. Omul, bărbos și cu o brazul sângerat, sta lungit pe prispă și o femeie slabă cu fața acunsă în palme, s'heuna înflorător, aplecată asupra lui. Un sergent făcea întrebări. Gospodina își intrerupea pitetele și răspundea.

»Ce-a fost? ce s'a întâmplat?»

— Ce să fie? răspunse sergentul. Omul a voit să-și apere gardul de stricăciune... Băieții noștri au obiceiul să-și pregătească vreascurile pentru foc din gardurile gospodariilor... Bulgurul nu vrea să știe de bani și des-păgubire. El a pus mâna pe un par și s'a așezat la pândă de cum a în-erat... A așteptat așa până după miezul nopții... A avut cum se vede răbdare grozavă. După miezul nopții un soldat de-ai noștri, Zănoagă îl chiamă, a venit să cerceteze dac: au mai rămas vreascuri la marginea târgului. Gospodarul s'a ridicat în picioare, s'a opănit și l-a tră-nit cu lemnul în cap. Când a căzut ficăul, a slobozit un strigăt de ajutor și au

năvălit cele două santinele de la marginea.

Muerea începu să țipe chihulit...

»Spune, grăi iar sergentul, că ea l-a sfătuit pe omul ei să nu stea cu parul... dar el n'a voit. Scărșnea și sta cu parul în dosul gardului, așteptând...«

Omul, bătut, nu-și pierduse conștiința: îl vedeam ochul negru și floros așintit asupra noastră. Alte gospodine de prin vecini năvăliră la fața locului și întăriră corul morților. Târziu de tot se făcu liniște și bulgarul rămase la locul lui, cu privirea-l crâncenă, îndărjită și sălbatică așintită în sus și lucind straniu la lumina felinarilor.

Noaptea era spuzită de stele și tabăra dormea. Mă îndreptai pe gânduri spre cort. Veciul târg, cu lumea lui tăcută și îndărătată, mi se păru că l văzusem oglindit deodată în privirea bulgarului culcat pe prispă. Și toată sălbătăcia, îndărjirea, mândria și zdrobirea țării pe care o călcau, parcă mi se arăta în întunecosul gospodar dela Etropol. Aveam de-a face cu un popor primitiv și tare, cu sufletul împietrit ca munții lui, urând ca un rob vechiu și răzbinându-se cu sete. E trist că vechiul târg turcesc și nefertic din pricina necerșerilor umiliții ale trecutului...

La mânăstirea Troiței, pe pisc, începu a fremăta încet toaca, cu eocuri care se înmăldau dulce prin văi și văgăuni în pacea nopții. Era târziu. Venea vânt rece din munte. Mă învâli străns în pelerină și mă pregăteam să mă strecur în cort lângă camaradul meu sublocotenentul M.—când deodată auzii din spre târg lară mare, chioțe și răcnete... Era o ceartă, o bătaie, — nu-mi puteam da bine seama. Un glas strident de femeie sfredăsea întunericul nopții. Strigăte întăritate îi urmară. Se făcu un răstimp liniște, — apoi un bocet sinistru sfășie ncaptea, un bocet disperat, ca la căpătâiul morților. Soldați cu somnul mai ușor se treziră și eșiră de prin corturi. Curând auzii și vocea maiorului nostru întrebând ce s'a întâmplat. La marginea târgului bocetul nu mai contenea.

»So fi întâmplat vre-o blăstămățiel, zise cu glas supărat comandantul nostru. Să se ducă un sergent să vadă ce este«.

Larma creștea, voci se amestecau; curând veni și raportul asupra întâmplării.

Au bătut santinelele pe un bulgar la margine; omul pare pe moarte și femeia urlă la căpătâiul lui ca o fiară înjunghiată.

»Incurcături și năcazurii strigă nemulțumit domnul maior, când află că pricinași fac parte chiar din bata-

STIRI.

- 12 Februarie 1914.

zitul progresiv asupra venitului și im-

pozitul asupra capitalului sunt cele

doouă puncte ale reformei fiscale a că-

rei realizare o urmăresc.

Ca o încoronare a acestor reforme

radicale în uită marile și dureroasele

nevoi ale clasei muncitoare și urmă-

rește a desvolta și a completa din ce

în ce sistemul asigurărilor muncitorești

și celelalte legi sociale.

Acestea constituie programul minim

cu care partidul radical în numele ide-

alului republican, va revendica sufragi-

ile alegătorilor.

Al. Negrea.

Externe.

Plecarea prințului de Wied.

Prințul și principesa de Wied au

părăsit alaltaeri castelului din Neu-

wied plecând spre Albania. Înainte de

plecarea trenului primarului din Neu-

wied pentru Alaltaeri Voastră și

țara albaneză.

Principele de Wied a răspuns:

»Imi voi reaminti în totdeauna cu

plăcere că sunt din Neuwied și mă voi

sili să guvernez cu dreptate în țara

mea.»

Pregătiri militare în Rusia.

Ministrul de finanțe va depune un

proiect de lege, prin care va cere

Dumnezeului unii credit extraordinar de

105 milioane de franci. Această sumă

este necesară pentru acoperirea cheltui-

elilor mobilizării de probă a armatei ru-

seșii care va începe la 15 Martie.

»Novoie Vremia« anunță că coman-

dantul fletei Mării Negre a primit or-

din să rechem pe marinarii în conce-

diu pentru ziua de 8 Martie.

Disolvarea dietei Finlandei

rusești

În cercurile bine informate rusești,

se dă ca sigur că în cazul când dieta

finlandeză nu va executa până la sfâr-

șitul lunii Februarie cererile țării și

Pentru fondul ziaristilor. Din pri-

leul căsătoriei d-lui Vasile Stoicaneanu,

teol. abs. și învăț. cu d-soara Elena Lup

din Șona, nașul Petru C. Debu a colec-

țat suma de 36 cor.: câte 18 cor. pen-

tru »fondul ziaristilor« și fondul »Aurel

Vlaicu«, dela următorii: Mirii 5 cor., P.

Debu, P. C. Debu, N. Aron, I. Cocan, I.

Capătă preoți, M. Folea, N. Mihai no-

tari, I. Comsa, Tr. Păcălă, G. Maican

învățători, P. Turcu și Ilie Urs comers.

câte 2 cor., Manițu Popa, Ioan Cocan

inv. și Ioan Stoicaneanu câte 1 cor., I.

Lup și Ilie Maican câte 40 fl., E. Stoic-

aneanu și E. Stoicaneanu câte 30 fl., I. Cor-

dan, Moise Moise, Gr. Mailat, I. Raita,

să fie toți trecuți în liste. Le recoman-

dăm deci să-și procure legea, spre a o

putea studia, ca la timpul său să

știe apăra interesele celor de sub a lor

conducere. Legea se poate comanda dela

d-nul Teodor V. Păcățian Sibiu (Nagy-

szeben).

Telegrafia fără fir în armata ro-

mână. Revista engleză »The Wireless

World« publică următorul articol privitor

la funcționarea telegrafiei fără fir

în armata română în timpul campaniei

în Bulgaria:

Armata română a făcut în timpul

campaniei din Bulgaria o întrebuintare

largă a telegrafiei fără fir. Stațiunile

întrebuintate au fost sistemul Marconi

1.5 Kv. tip, având o întindere de trans-

misuniune de 250 chilometri. Stațiunile

acestea au fost distribuite printre

comandanții corpurilor de armată, co-

mandanților de depozite, comandantul

general al armatei și o stațiune a

fost instalată la București, prin mijlo-

cirea căreia ministerul de război a avut

posibilitatea de a fi în directă atingere

cu mișcările armatei în Bulgaria.

Fiecare din comandanții mai sus

menționați a fost provăzută cu câte o

stațiune, cu excepțiunea comandantului

general al armatei, care a avut

doouă stațiuni. În total șapte garnituri

portative Marconi fură furnizate, ace-

stea asigurând o regulată comunicație

radiotelegrafică între țară și diferiții

comandanți români de pe câmpul de

operațiune.

Până la 1 August, aproximativ

6000 de telegrame fură trimise cu un

număr de aproape 120.000 de cuvinte.

Un asemenea serviciu este poate cel

mai mare, pe care o invențiune o

poate oferi omenirii.

Toată lumea recunoaște datorita

de recunoștință ce omenirea datorează

d-lui Marconi pentru siguranța câștigată

de cei ce vor călca această dispoziție,

se vor lua cele mai aspre măsuri.

AVIZ. Un candidat de avocat cu

praxă ală aplicare momentană în can-

cclaria avocatului Dr. Octavian Cernea

în Sărnești (Zerneșt). 3-5.

Din Brașov și Țara-Bârsei.

Noi membrii fondatori la »Aso-

ciațiunea pentru sprijinul meseriașilor

români din Brașov« s'au mai înscris

următorii domni: Dr. Vasile Glăjar av-

ocat, Nicolae Pavel pălărier, Constan-

tin Furnică măcelar, Ioan Tampa zidar,

George Moldovan și Traian Gămușea

cancelist adv. Trălăscă!

O agentură nouă a »Asociațiunii«.

Ni se scrie: Duminecă în 9/22 Februa-

rie s'au înființat în filia Carpeniș (apar-

ținătoare la comuna Preșmer) o nouă

agentură a Asociațiunii. În acest scop

comitetul desp. Brașov a delegat pe

stimații domni prof. Dr. Ioan Baciu și

pe părințele diacon Nicolae Furnică.

D-l Dr. Ioan Baciu într-o vorbire

pătrunzătoare explică scopurile și mijlo-

acele de propagandă ale Asociațiunii,

îndemnând poporul a se folosi de mij-

loacele de luminare oferite de această

societate. Cu mare atențiune și plăcere

au fost urmărite apoi explicațiunile

POSTA ADMINISTRATIONULUI.

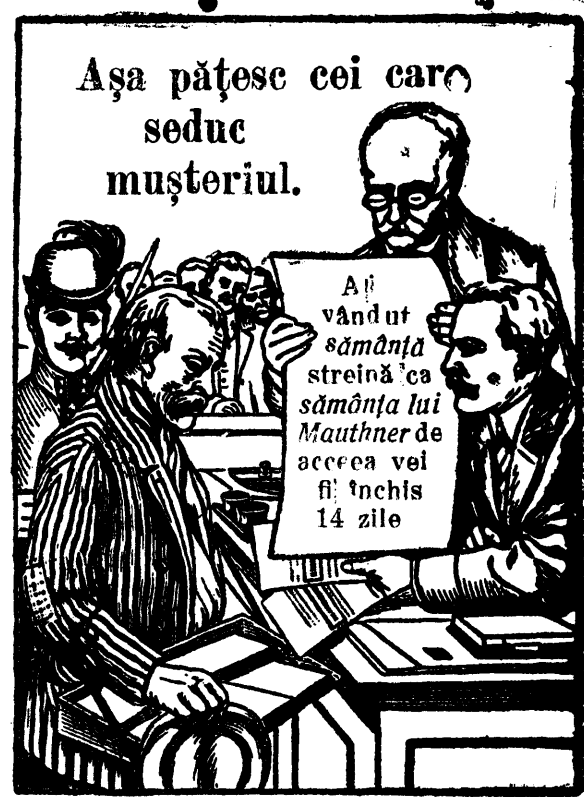
D-lui Ioan Neagu paroh, Galadna. Am

primit cor. 6 cu cari am achitat abonamentul

pe quart IV. 1913.

Proprietar: Timp. A. Muresianu: Brănișco & Comr.

Redactor responsabil: Ioan Prodan.

Așa pățese cei cari seduc mușterii.

Așa pățese cei cari seduc mușterii. Au vădut sămânța streină ca sămânța lui Mauthner de aceea vei fi închis 14 zile

Mulțămintă publică.

Cu ocaziunea petrecerii muzicale-

trale aranjată de către »Societatea

orului bisericos« din Brașovul-vechiu,

ULTIME ȘTIRI.

Atentatul dela Dobrișin.

— Prin telefon —

Budapesta, 25 Febr.

Poliția din Cernăuți ține în

secret depozițiile funcționarului și

a factorilor postali, cari au fost

Voicu Nițescu

directorul »Gazetei Transilvaniei«

Câte 1 cor. Costantin Spătar George Puiu Petru Florea Vasile Florea Ioan Bratu Dumitru Puiu măstru zid. Teodor Manu Nicolae Dărstar Nicolae Toma Ioan Buztea măstru lemnar Nicolae Orange George Boeriu Ioan Muntean măstru zid. Ioan Micu Nicolae Petrișor episcop Dumitru Enache Ioan Aldea senior Nic. Negus George Rusu măcelar Ioan D. Țicleu Costantin Bucșa măstru zidar.

Dr. A. Stoian 80 bani, Ioan Fugăciu cantor 60 bani. Dumitru Puiu 40 bani, Vasile Lupu 20 bani. La oaltă 61 cor. 60 bani.

Au intrat cu totul 320 cor. 82 bani. S-a speșat 228 cor. 82 bani. Vonitul curat a fost de 92 coroane.

Primească toți aceștia expresiunea deosebitelor noastre mulțumiri pentru binevoitorul lor sprijin, care ne îmbărbătează la o activitate cât mai rodnică întru propășirea societății noastre.

Brașovul-vechiu, din sediul Comitetului Societății corului bisericesc ținută în 23 Ianuarie st. v. 1914.

Petru C. Pebu Dumitru Noian
președinte cassar
Dumitru Jaliu
secretar.

Nr. 1336/1914.

Publicațiune

referitoare la prezentarea însinuărilor din partea acelor indivizi, cari sunt obligați a plăti taxele militare.

Însinuările au să l. prezente la subscrișul preceptorat orașenesc, până la finea lui Martie 1914, toți acei indivizi:

1. cari au fost declarați de neapți pentru serviciul militar pentru totdeauna;

2. cari în clasa ultimă au fost declarați neapți pentru serviciul militar;

3. cari înainte de expirarea timpului de serviciu au fost concediați în urma vre-unui defect corporal, care însă nu îl face neappt de muncă și care defect nu s'a iscat prin îndeplinirea serviciului militar;

Toți aceștia sunt obligați să însinueze preceptoratului orașenesc pe coalele, cari servesc acest scop:

- a) poziția sau caracterul,
- b) locuința lor,
- c) cercul de asentare, respective comuna în care au fost eliberați de serviciul militar,
- d) anul din care începând se numără timpul eliberării de serviciul militar și
- e) să arate dările directe, cari au fost prescise în anul precedent pentru cel obligat la plățirea taxei militare, respective pentru capul familiei aceluia în locul unde se întreține permanent sau eventual în altă comună.

În fine acei obligați la plățirea taxelor militare, pentru cari în sensul §-ului 11 al art. de lege XXVII din anul 1880 trebuie să plătească stăpânii, au să însinueze și locuința stăpânilor.

Cel ce nu satisface însinuării arătate mai sus va fi pedepsit în sensul §-lui 20 al art. de lege XXVII din anul 1880 cu o pedeapsă în de trei eventual de șase ori mai mare, decât taxa militară prescristă pentru dânsul.

Dacă vre-unul, care este obligat la plățirea taxei militare își schimbă stăpânii în decursul timpului începând de la termenul pus pentru însinuare și până la devenirea în scadență a taxei militare, adică până la 1 Octombrie a. c. atunci acela în sensul art. de lege IX din anul 1883 §. 4 punct 3, e dator aceasta să comunice aceluia oficiu, la care a făcut însinuarea.

Acei obligați la plățirea taxei militare, cari afară de locul de apartinere permanent nu mai plătesc nicăiri dare, pot ca să facă însinuarca verbal la subscrișul preceptorat-orașenesc, însă dacă nici această însinuare verbală nu o face, vor fi pedepsiți aspru în sensul legii mai sus arătate.

Brașov, în Februarie 1914.
Preceptoratul orașenesc.

„CORONA“
instituit de credit și economii societ. acționară în BISTRIȚA.

Convocare.

Corona instituit de credit și economii societate acționară în Bistrița—Beszterceze invită conform §§-ilor 19 și c. l. din statut pe domni acționari la

a XI-a adunare generală ordinară.

ce se va ținea în Bistrița—Beszterceze, Sâmbătă în 7 Martie 1914 st. n. la 10 ore a. m. în localul institutului Strada Spitalului Nr. 38 (în fața poștei).

Ordinea de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Raportul direcțiunii și al comitetului de revizie pe anul 1913. Darea absolutivelui.
3. Stabilirea bilanțului anual. Impărțirea profitului curat, conform §-ului 67 a, c. d.
4. Alegerea a 2 membrii în direcțiune pe 5 ani (1914—1918).
5. Propuneri statutare. Inchiderea adunării.

Bistrița—Beszterceze, în 31 Ianuarie 1914.

Direcțiunea.

Impărțirea profitului net de coroane 34,032.96.

a) 6% dividenda după capit. societar	Cor. 18.000.—
b) fondului general de rezervă dotație	„ 5.000.—
c) „ special „ „ „	„ 3.667.—
d) „ de penziune	„ 3.700.—
e) „ „ binefaceri	„ 3.665.96
Total	Cor. 34.032.96

ACTIVA. Contul Bilanț la 31 Decembrie 1913. PASIVA

111 Cassa	32783.61	1 Capital acționar	300000.—
139 Cambii { cu cav. amortis. (2567—)	640960.37	98 Fond general de rezervă	112000.—
{ cu ipotecă	935761.—	87 Fond de proviziuni	16300.—
132 Obligațiuni { cu caventați	17786.04	120 Fond de binefaceri	50.—
{ cu ipotecă	5430.—	135 Fond special de rezervă (amortizat C. 2567—)	433.—
117 Efecte și acții	129950.—	134 Depuneri spre fructificare	680722.61
63 Imobiliil	42188.87	138 Reescont	511086.—
94 Mobiliar	4544.92	140 Cont-curent	103708.67
Amortizare	454.92	131 Imprumut pe efecte	29800.—
	4090.—	108 Dividendă neridicată	631.—
		118 Interese transitoare	20165.65
		Profit net	34032.96
	1808949.89		1508949.89

Contul Perdere & Profit.

123 Interese: a) de depuneri	31754.—	127 Intetese de escont.	123681.43
121 b) de reescont	36748.56	141 „ de credit fix	1997.97
61 c) fond. gen. de rezervă	3000.—	128 „ de efecte	5051.29
62 d) de penziuni	963.—	129 „ de întârziere	1516.21
136 e) de cont-curent	6279.15	103 Provizii	12414.52
126 Salare (direcțiunii, revizorilor, funcț.)	11378.—	122 Provocări	1341.82
137 Spese	3833.28		
96 Chirie	1350.—		
112 Contribuții: după depuneri 3175.40			
com. erar munic. 9180.15			
comp. de timbru 122.84	12478.39		
2 Marce de prezentă	1000.—		
124 Porto	1125.93		
133 Bani de cvartir	1600.—		
25 Amortizări	454.92		
Profit net	34032.96		
	146003.24		146003.24

Bistrița, la 31 Decembrie 1913.

Dr. Alexandru German, mp. president. Dr. Gavril Tripon, mp. director executiv.
Emil A. Chiffa, mp. prim-contabil. Dumitru Baicanu, mp. cassar.

DIRECȚIUNEA:

Gregoriu Pletosu, mp. v.-preș. Dr. Iulian Pop, mp. Sever Groze mp. Dr. I. Făgărășan mp.
Vasile Balan, mp. Elie Juga, mp. Constantin Fildând, mp. Dumitru Budușan, mp.

Subsemnatul comitet de revizie, am examinat conturile de mai sus și le-am aflat în deplină consonanță cu registrele institutului.

Bistrița, la 7 Februarie 1914.

Iosif Lissai, mp. president. Gregoriu Rusu, mp. Nicolae Căciulă mp. Vasile Borda, mp.

Licitație.

Biserica Sf. Nicolae din Brașov—Schei dă în arandă începând cu 1-a Ianuarie 1914 pe 3 ani Mantele Sf. Ilie din județul Prahova România

Doritorii a lua în arandă acest munte își pot lua informațiunile necesare dela episcopul ecomom Andrei Lupan sen, Cacova de sus Nr. 4.

Licitația publică se va ținea Duminică în 16 Februarie s. v. 1 (Martie s. n. 1914 la oarele 11 a. m. în sala de ședințe a comitetului parochial dela biserica Sf. Nicolae

Brașov, în 30 Dec. v. 1913.

Comitetul parochial.

Licitație.

Biserica Sf. Nicolae din Brașov—Schei dă în arandă începând cu 1-a Ianuarie 1914 pe 3 ani de zile 26 jugăre 1580 st. □ de pământ arabil situat lângă fabrica de zahar din Bod (Botfaln).

Condițiunile de licitare se pot vedea la episcopul-econom Andrei Lupan sen., Cacova de sus Nr. 4. Licitația publică se va ținea Duminică în 16 Februarie s. v. 1 (Martie s. n.) 1914 la oarele 11 a. m. în sala de ședințe a Comitetului parochial dela biserica Sf. Nicolae.

Brașov, în 30 Dec. v. 1913.

Comitetul parochial.

De vânzare

Casele Nr. 34—36 din Schei lângă Băile de abur cu condiții favorabile în privința prețului. Tot acolo se află de închiriat 3 odăi și bucătărie sub Nr. 36. Informații se pot lua dela proprietarul s-s GAAL JOZSEF.

Anunțuri

primește Administrațiunea Gazetei Transilvaniei cu prețurile cele mai MODERATE.

Am cnoarea a aduce la cunoștința On. public, că am deschis în BRAȘOV, Strada orfanilor N-ru 13, un

Atelier de croitorie pentru bărbați.

Cu praxă și experiență câștigată în ateliere de croitorie de rangul prim pot corespunde cerințelor celor mai minuțioase, lucrez Costum pentru bărbați, modern stofă de lână curată cu — 50, 60, 70, 80 K Jachetă — — — 60, 70, 80, 100 „ 2—52 Pardesiuri — — — 50, 60, 70, 80 „ Costum de salon, frac — 70, 90, 110 „

Execut ori ce lucrare ce se ține de brânza croitoriei cu prețuri solide pe lângă responsabilitate.

Rugându-mă de sprijinul On. public semnez cu toată stima

Ioan Șerbănescu croitor pentru bărbați.

Automobil de inchiriat

pentru curse mai mici sau mai mari la

Mihail Mooser

BRAȘOV,

Strada Porții Nr. 39.

Telefon 354.

Strămutare de prăvălie.

Aduc la cun ștința On. public că mi-am strămutat prăvălia din strada Mihail Weiss în strada Porții 25. Ca până acum, și de acum înainte mă voi strădui ca prin lucru bun și solid a satisfac și pretensiunile cele mai delicate.

În prăvălie se află un sortiment bogat de ghete pentru bărbați și dame lucrute de mine, cum și ghete americane pentru bărbați și dame lucru de fabrică.

Comandele le execut solid și punctual pe lângă prețuri convenabile

Cu toată stima: **NAGY FEREECZ,** pantetar. Brașov, Strada Porții Nr. 25. 3—10.